

21. ప్రవక్త (స) వారి నమాజ్

أَتَى مَا أَمَرَكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُتَكَبِّرِ

وَالَّذِي كَرِهَ اللَّهُ الْكِبْرُ وَاللَّهُ يُولَعِمُ مَا تَصْنَعُونَ ○

(ఓ ప్రవక్తా!) నీ వైపుకు పంపబడిన (వహీ చేయబడిన) గ్రంథాన్ని పారాయణం చేస్తూ ఉండు. నమాజును నెలకొల్పు. నిశ్చయంగా నమాజ్ సిగ్గుమాలినతనం నుంచి, చెడు విషయాల నుంచి ఆపుతుంది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సృరణ చాలా గొప్ప విషయం (అన్న సంగతిని మరువరాదు). మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు.

(అల్ అన్ కబూత్ 29: 45)

సోదరులారా!

నమాజ్ ఇస్లామీయ ప్రాథమిక అంశాలలో అతి ముఖ్యమైన రెండవ అంశం. ఇది ఇస్లాం పునాది, మొదటి స్తంభం. దీని మీదే ఇస్లాం ధర్మం నిర్మించబడి ఉంది. ఇది ఎలాంటి ఆచరణ అంటే దీని గురించే ప్రళయ దినాన మొట్టమొదట లెక్క తీసుకోబడుతుంది. కాబట్టి నమాజ్ పట్ల పూర్తి శ్రద్ధ వహించి అన్ని నమాజులను ఆయా వేళల్లో అన్ని నిబంధనలలో, షరతులతో స్థాపించటం చాలా అవసరం. నమాజుల పట్ల అజాగ్రత్తగా ఉండేవారిని గురించి ఖుర్ఆన్ ఇలా తెలిపింది:

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ⑤ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ⑥

وَيَسْتَعْجِلُونَ الْهَاجِعُونَ ⑦

ఆ నమాజీలకు వినాశం తప్పదు ('వైల్' అనే నరక స్థానం వారి కొరకు ఉన్నది). (ఎందుకంటే) వారు తమ నమాజుల పట్ల అశ్రద్ధ వహిస్తారు. వారు (ఒకవేళ నమాజు చేసినా) పరులకు చూపటానికి చేస్తారు. అతి సామాన్యమైన వాడుక వస్తువులు సయితం ఇవ్వటానికి వారు నిరాకరిస్తారు.

(అల్ మాఊన్ 107 : 4-7)

కొంతమంది నమాజీల కొరకు నరకంలో ఒక లోయ ఉంది. దానిని వైల్ అంటారు. దాని అగ్ని నుండి ఇతరులు (రోజుకు) డెబ్బయి సార్లు చొప్పున శరణు కోరుతూ ఉంటారు. ప్రదర్శనాబుద్ధితో, ఇతరుల కొరకు నమాజ్ పాటించే వారి కొరకు అది తయారు చేయబడింది. నమాజ్ వాస్తవికతను, దాని ప్రాధాన్యతను విస్మరించిన వారు కూడా అందులో వేయబడుతారు.

అత్యంత వినమ్రత, చిత్తశుద్ధి తో పాటించబడే నమాజ్ మాత్రమే దైవసన్నిధిలో స్వీకరించబడతుందని మనకు తెలుస్తుంది.

సోదరులారా..!

నమాజ్ అంతర్, బాహ్య విధానాలను దైవ ప్రవక్త (స) విధానాల కనుగుణంగా పాటించాలి. అప్పుడే అది ఆమోదయోగ్యం అవుతుంది. అంటే నమాజ్ ను వినమ్రత, విధేయతతో పాటించాలి. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు.

○ قَدْ أَفْلَحَ الْيُسُفُّ بْنُ زَيْدٍ ○

“నిశ్చయంగా విశ్వాసులు సాఫల్యం పొందుతారు. వారెలాంటివారెంటే తమ నమాజులో వినమ్రత పాటిస్తారు.” (అల్ మూమినున్ 23:1-2)

‘ఇహ్సాన్’ గురించి దైవ ప్రవక్త (స)ను అడిగినపుడు ఆయన ఇలా జవాబిచ్చారు: ఇహ్సాన్ అంటే నీవు నీ ప్రభువైన అల్లాహ్ ను చూస్తున్నట్లుగా ఆరాధించుట ఒకవేళ ఆ భావం నీలో కలుగకుంటే ఇది మాత్రం వాస్తవం ఆయన నిన్ను చూస్తున్నాడని ఆరాధించు. ఇహ్సాన్ భావనతో అత్యంత అణకువతో, విధేయతతో నమాజ్ పాటించాలి. అల్లాహ్ మనందరికీ ఆ విశ్వాస స్థితిని, వినమ్రతను అనుగ్రహించుగాక ఆమీన్.

నేను ఖుత్బాలో పరించిన ఆయత్ అర్థం ఏమిటంటే :

○ اِنَّ الْاِسْلَامَ مِنَ الْاِسْلَامِ وَالْاِسْلَامُ مِنَ الْاِسْلَامِ وَالْاِسْلَامُ مِنَ الْاِسْلَامِ ○

○ وَلِلَّهِ الْاِسْلَامُ وَاللَّهُ يُلَمِّمُ مَا يَشَاءُ ○

“నీపై దివ్య జ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేయబడిన గ్రంథాన్ని చదివి వినిపించు, నమాజ్ ను స్థాపించు. నిశ్చయంగా నమాజ్ నీతిమాలిన పనుల నుండి, అధర్మ పనుల నుండి నివారిస్తుంది. అల్లాహ్ ధ్యానం అన్నిటికంటే గొప్పది.”

(ఖఅల్ అన్ కబూత్ 29 : 45)

కాని కొందరు నమాజ్‌లో రుకూ, సజ్దాలను నింపాదిగా, నిదానంగా పాటించరు. వాటిపట్ల శ్రద్ధ వహించరు. ఒకే నిమిషంలో వ్యాయామంలా చేసి నమాజ్ పూర్తి చేస్తారు. అలా రుకూ సజ్దాలను తొందరగా తొందరగా, చేసే వారిని నమాజ్ దొంగలని దైవ ప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు. నమాజ్‌ను నింపాదిగా, రుకూ, సజ్దాలను నిదానంగా పెద్దవిగా పొడవుగా పాటించాలి. ప్రతి అంశం నిదానంగా పూర్తి చేయాలి. సహోదరులారా?

హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: ఏ వ్యక్తి అయితే ప్రతి నమాజ్ తొలివేళ పాటిస్తాడో దాని కొరకు సజావుగా వుజూ చేస్తాడో చక్కగా ఖియామ్, రుకూ, సజ్దాలను వినమ్రతతో, విధేయతతో పూర్తి చేస్తాడో అట్టి నమాజ్ ఆ వ్యక్తి నుండి సెలవు తీసుకుంటున్నప్పుడు దేదీప్యమానంగా మెరిసి పోతూ ఉంటుంది. ఆ వ్యక్తితో ఇలా అంటుంది: “అల్లాహ్ నిన్ను కాపాడుగాక! నీవు నన్ను కాపాడినట్లే కాపాడుగాక!” ఇక ఎవరయితే వేళకి నమాజ్ పాటించలేదో, దాని కొరకు వుజూ చేయలేదో, ఖియామ్‌ను, రుకూను, సజ్దాను నిదానంగా వినమ్రతతో పాటించలేదో, మనసును నమాజ్‌లో లగ్నం చేయలేదో, అలాంటి వ్యక్తి నుండి నమాజ్ నిష్క్రమించేటప్పుడు నలుపు ఆవరించి ఉంటుంది. అందులో కాంతి ఉండదు. అది ఆ వ్యక్తితో ఇలా అంటుంది: “నీవు నన్ను నాశనం చేసినట్లే అల్లాహ్ నిన్ను నాశనంచేయుగాక!” అది ఎప్పుడైతే అల్లాహ్ ఆశించినంత పైకి పోతుందో అప్పుడు పాత చినిగిన వస్త్రంతో ఎలా విసురుతామో అలా దానిని అతని ముహంపై విసిరి కొట్టడం జరుగుతుంది (తబ్రానీ)

సహీ బుఖారీ గ్రంథంలో హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం: నమాజ్ ఘనతను తెలుపుతూ దైవప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: ఆలోచించి చెప్పండి ఒక వ్యక్తి గుమ్మంవద్ద ఒక నీటిసెలయేరు పారుతూ ఉంది అతను అందులో ఐదు వేళలా స్నానం చేస్తాడు. అలాంటప్పుడు అతని శరీరంపై ఏమైన మలినం ఉంటుందా?” ఐదు పూటల నమాజు చేసేవాని ఉపమానం కూడా ఇలాంటిదే. వాటి ద్వారా అల్లాహ్ అతని పాపాలను ప్రక్షాళనం చేస్తాడు. (సహీహ్ బుఖారీ)

హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఒక దూతను నియమించాడు. అతడు ప్రతి నమాజువేళ ఇలా పిలుపునిస్తాడు. ఓ ఆదం సంతానమా! పాపాల ద్వారా నీవు మండించుకున్న ఆ అగ్ని ఆర్పేందుకు నమాజ్ కోసం ఉపక్రమించు (తబ్రానీ)

అంటే మానవుడు పాపాలు చేసినప్పుడల్లా నరకాగ్ని మండించబడుతుంది. అది తీవ్రంగా దహించే అగ్ని. ఎందుకంటే అది అల్లాహ్ ఆగ్రహోదగ్ర నిలయం. నమాజ్ సమయం రాగానే కారుణ్య దూతలు, “మానవులారా! క్షమాభిక్ష కారుణ్యాల సమయం వచ్చేసింది. నమాజ్ ను పాటించి, అల్లాహ్ మన్నింపు వేడుకొని పాపాల ప్రక్షాళన చేసుకొని నరకాగ్నిని చల్లార్చుకోండి.” అని పిలుస్తూ ఉంటారు.

నమాజ్ ఎలాంటి వస్తువంటే దైవ ప్రవక్త (స) మరణ సమయంలో తన శుభ నోటతో తాకీదు చేసి మరీ మరీ చెప్పినారు. ఆ సంగతిని విశ్వాసుల మాత హజ్రత్ ఉమ్మె సలమా (ర.అన్ హా) ఇలా తెలియజేస్తున్నారు: “నమాజులను రక్షించండి. మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసల పట్ల, బానిసరాళ్ళ పట్ల సడలింపుల వైఖరిని అవలంబించండి.” అంటే వారి పట్ల కఠినంగా, దురుసుగా ప్రవర్తించకండి. తుది శ్వాస వరకూ ఆయన (సఅసం) నోట ఈ మాటలే వెలువడ్డాయి.

ఉబాదాహ్ బిన్ సామిత్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు: అల్లాహ్ ఐదు నమాజులను విధిగా చేశాడు. ఎవరయితే వాటితోలివేళలో వుజూ చేసుకొని నమాజును పూర్తి వినమ్రుతతో నింపాదిగా రుకూతో పాటిస్తారో అలాంటి వారిని క్షమించే బాధ్యత అల్లాహ్ పై ఉంది. ఇంకెవరయితే అలాచేయరో వారి బాధ్యత అల్లాహ్ పై లేదు. అల్లాహ్ కోరితే క్షమించవచ్చు లేదా శిక్షించవచ్చు. (సునన్ అబూదావూద్)

అంటే క్రమం తప్పకుండా ఐదు నమాజులను వాటి సమయాన్ని పాటిస్తేనే ఈ క్షమాభిక్ష వాగ్దానం వర్తిస్తుంది. ఇక అలా చేయనివారికి ఎలాంటి వాగ్దానము లేదు.

వుజూ చేసుకొని మస్జిద్ కు నడుచుకుంటూ ఎన్ని అడుగులు వేశాడో అన్ని పాపాలు తుడిచివేస్తాడు. పుణ్యాలు లిఖిస్తాడు. సామూహిక నమాజ్ కొరకు వేచి ఉన్నంత వరకు. అది నమాజ్ స్థితిలోనే పరిగణించబడి పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి. నమాజ్ పూర్తిఅయిన తరువాత. ఎంతవరకైతే దైవధ్యానములో గడుపుతాడో అవన్నీ పుణ్యాలుగా అతని కర్మపత్రంలో లిఖించబడతాయి.

చాలా మంది చాలా సంవత్సరాలుగా నమాజును పాటిస్తూనే ఉంటారు. అయినప్పటికీ వారిలో ఉన్న దురలవాట్లు అలాగే ఉంటాయి. అంటే అతడు తన నమాజ్ ను సరిదిద్దుకోవాల్సి ఉంది. నమాజులో ఏదో లోపం ఉంది కాబట్టి ప్రభావం చూపడం లేదు. ఖుర్ఆన్ హదీసు ప్రకారం నమాజ్ నీతిబాహ్యమైన దురలవాట్ల

నుండి నివారిస్తుందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఒకవేళ అలా జరగటం లేదంటే అది అతని నమాజులో లోపం ఉందన్న మాట.

నమాజ్ అతని పాపకార్యాల నుండి, అధర్మ కార్యాల నుండి నివారించటం లేదంటే అతను అల్లాహ్ కు ఎంతో దూరంలో ఉన్నాడని అర్థం.

అతను నమాజ్ అయితే చేస్తాడు. కాని అది అల్లాహ్ దృష్టిలో నమాజ్ కాదు. నమాజ్ దాసుణ్ణి అల్లాహ్ కు చాలా దగ్గర చేస్తుంది. కాని కొందరు చేసే నమాజ్ లో ఎలాంటి పుణ్యఫలితమూ ఉండదు.

“దొంగల్లో అతి నీచమైన దొంగ నమాజులో దొంగతనం చేసేవాడు” అని మహనీయ ముహమ్మద్ (స) చెప్పారు. “నమాజులో ఎలా దొంగతనం చేస్తారు” అని అనుచరులు ప్రశ్నించగా దైవప్రవక్త (స) ఇలా సమాధానమిచ్చారు, “అతను రుకూ, సజ్దాలు పూర్తిగా చేయడు.”

(ముస్నద్ అహ్మద్)

తలఖ్ బిన్ అలీ (రజి) కథనం ప్రకారం, దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: నమాజులో “రుకూ, సజ్దాలో తమ నడుమును సరిగ్గా ఉంచని వాని నమాజు వైపుకు అల్లాహ్ స్వీకృతి దృష్టితో చూడడు.”

ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: అజాన్ విన్న వ్యక్తి ఏదైనా ధర్మ సమ్మత కారణం చేత ఇంట్లోనే నమాజ్ పాటిస్తే అతని నమాజ్ స్వీకరించబడుంది. ధర్మసమ్మత కార్యం అంటే ఏమిటని అనుచరులు ప్రశ్నించగా ‘ప్రాణభయం లేదా నడువలేని స్థితిగల ఏదైనా వ్యాధి సంభవించినప్పుడు’ అని దైవ ప్రవక్త సెలవిచ్చారు. (సునన్ అబూదావూద్)

అబూ హురైరా (రజి) కథనం దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: “కట్టెలను జమచేసి నా స్థానంలో మరొకర్ని నమాజ్ కు నాయకత్వం కొరకు నియమించి ప్రతి ఇంట్లోకి వెళ్ళి అకారణంగా ఇంట్లోనే నమాజ్ పాటిస్తున్న వారి ఇళ్ళు తగలబెట్టాలనే ఆలోచన వస్తుంది. కాని స్త్రీలు పిల్లలు గురించి ఆలోచించి ఆ ఆలోచన విరమించు కుంటున్నాను.

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం)

ప్రియ సోదరులారా..!

ఎలాంటి కారణం లేకుండా ఇళ్ళలో నమాజ్ పాటించడం వల్ల అట్టి నమాజ్

దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) వారి ప్రసంగాలు

125

స్వీకారయోగ్యం కాదని హదీసుల ద్వారా మనకు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. స్త్రీలు మాత్రం తమ ఇళ్ళల్లోనే నమాజ్ పాటించటం. ఉత్తమం అయితే ఈ హదీసు స్త్రీల కోసం కాదు.

హజ్రత్ ఇబ్నె మస్ ఊద్ కథనం ప్రకారం: దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: స్త్రీ నమాజు విషయంలో ఆమె ఇంటి అవరణలో చేసే నమాజ్ కంటే ఆమె ఇంటి లోపల చేసే నమాజ్ ఉత్తమం. ఇక ఇంట్లో అన్నిటికంటే లోపల చేసే నమాజ్ మొదటిదాని కంటే కూడా ఉత్తమం.
(సునన్ అబూదావూద్)

ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం, మస్జిద్‌లో పాటించే నమాజ్ కంటే ఇంట్లో పాటించే నమాజ్ స్త్రీల కొరకు ఉత్తమం. ఒకవేళ స్త్రీలు పూర్తి పరదాతో మస్జిద్‌లో నమాజ్ పాటించదలుచుకుంటే వారిని వారించకూడదు. జుమా నమాజులకు దైవ ప్రవక్త (స) కాలంలో స్త్రీలు మస్జిద్‌లోనే నమాజ్ పాటించేవారు. అలాగే పండుగ నమాజ్‌లలో కూడా స్త్రీలు పాల్గొనేవారు. దైవ ప్రవక్త (స) గారు వారిని పాల్గొనవలసిందిగా ఆదేశించారు. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) తమ అనుచర సంఘ పురుషులను ఇలా ఆదేశించారు: “మస్జిద్‌లో నమాజ్ పాటించాలను కునే దైవ దాసీలను దైవగృహాలకు రాకుండా ఆపకండి.

ధార్మిక సోదరులారా..!

చివర్లో మీకు ఒక హదీసు వినిపించాలనుకుంటున్నాను. అందులో పదిమంది అనుచరుల మధ్య దైవ ప్రవక్త (స) నమాజు పద్ధతిని చేసి చూపించారు, సరైన నమాజ్ పద్ధతిని తమ అనుచర సంఘానికి నేర్పించారు. అంతర్ బాహ్య స్థితిగతులు, విధానం ఎలా ఉండాలో నేర్పించారు. శ్రద్ధగా వినండి లోపాలను సరిదిద్దుకుంటూ సరిగ్గా ప్రవక్త విధానం ప్రకారం నమాజ్ ను స్థాపించటానికి ప్రయత్నించండి. అల్లాహ్ ముస్లింలందరికి నమాజులోని అంతర్ బాహ్య స్థితులను దైవ ప్రవక్త (స) విధానంగా పాటించే సద్బుద్ధి, అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించు గాక, లోపాలను, బలహీనతలను, దూరంగా చేయుగాక, ఆమీన్..

హజ్రత్ అబూ హుమైద్ సాయిదీ (రజి) కథనం: మేము పదిమంది అనుచరులం దైవ ప్రవక్త (స) సమక్షంలో ఉన్నాము. దైవప్రవక్త (స) నమాజ్ గురించి వారందరిలోకెల్లా నాకు బాగా తెలుసు. వారంతా, “మా ముందు కూడా వివరించు”

అని కోరారు. అప్పుడు నేను ఇలా వివరించాను. దైవ ప్రవక్త (స) నమాజు కొరకు నిలబడినప్పుడు రెండు చేతులను తమ రెండు భుజాలకు సమానంగా ఎత్తేవారు. తరువాత తక్బీర్ అల్లాహు అక్బర్ పఠించారు. ఖిరాత్ పఠించి మళ్ళీ తక్బీర్ పలికారు. తమ చేతులను రెండు భుజాలకు సమానంగా ఎత్తారు. తరువాత రుకూ చేశారు. రుకూలో రెండు చేతులను రెండు మోకాళ్ళపై అదిమిపెట్టారు. తరువాత నిదానంగా అలానే ఉన్నారు. తలను మరీ క్రిందికి వంచటంగానీ, ఎత్తటం గానీ చేయకుండా మధ్యస్థంగా ఉండేవారు.

తరువాత తలఎత్తి సమియల్లాహులిమన్ హమిద, అనేవారు. తరువాత రెండు చేతులను తమ రెండు భుజాలకు సమానంగా ఎత్తారు. నిటారుగా నిలుచునే వారు. మళ్ళీ 'అల్లాహ్ అక్బర్' పలికి సజ్దా చేసేవారు. సజ్దా సమయంలో తమ రెండు చేతులను ప్రక్కలనుంచి వేరుగా ఉంచారు. కాలి పాదాలను విడదీసి ఉంచారు. తరువాత తలఎత్తి కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టి ఎడమ పాదంపై కూర్చునేవారు. తర్వాత నింపాదిగా ప్రతి భాగం తమ స్థానాల్లోకి వచ్చేంతవరకు ఉన్నారు. తరువాత సజ్దా చేసి మళ్ళీ 'అల్లాహ్ అక్బర్' పలికి మళ్ళీ కుడికాలు నిలబెట్టి పిరుదులపై కూర్చున్నారు. ప్రతీ అవయవం వాటి స్థానాల్లోకి వచ్చేంతవరకు. తరువాత లేచి నిలబడి 2వ రకాతు మొదటిదాని మాదిరిగానే పాటించారు. 2వ రకాతు నుండి లేచి నిలబడినప్పుడు తక్బీర్ పలికి రెండు చేతుల్ని భుజాల వరకు సమానంగా ఎత్తినారు. ఆ తరువాత మిగతా నమాజు పూర్తిచేసేవారు. సలామ్ త్రిప్పి సజ్దా తరువాత తన కుడికాలు నిలబెట్టి ఎడమ కాలుని పరండ బెట్టి పిరుదులపై కూర్చోనేవారు. తరువాత సలామ్ త్రిప్పేవారు. ఇదంతా విన్న 9 మంది సహాబాలు 'సరిగ్గా చెప్పావు. దైవ ప్రవక్త (స) ఈ విధంగానే నమాజ్ పాటించేవారు' అని ధృవీకరించారు. (హదీస్)

సోదరులారా..!

దైవ ప్రవక్త (స) నమాజ్ పద్ధతిని తెలుసుకున్నాం. ఇక ఆయన పద్ధతిలోనే మనం నమాజ్ పద్ధతిని పాటిద్దాం.

అల్లాహ్ ముస్లిందరికి దైవ ప్రవక్త (స) పద్ధతిలో నమాజ్ పాటించే అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించుగాక! ఏవైనా లోపాలుంటే ఓ అల్లాహ్ వాటిని దూరం చేసి ప్రళయదినాన 'కొసర్' అమృతాన్ని సేవించే మహద్భాగ్యాన్ని ప్రసాదించు..అమీన్.

